

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Оксана ПОПКОВА, 1985 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2008 році Херсонський державний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова та література» та здобула кваліфікацію викладача української мови та літератури. У 2022 році закінчила аспірантуру Херсонського державного університету за спеціальністю 035 Філологія. Працює викладачкою кафедри української і слов'янської філології та журналістики у Херсонському державному університеті, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Філологія».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Херсонського державного університету Міністерства освіти і науки України від 01 липня 2025 року № 328-Д у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Наталі РОМАНОВОЇ, докторки філологічних наук, професорки кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету;

Рецензентки – Лариси КОВБАСЮК, кандидатки філологічних наук, доцентки кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету;

Офіційних опонентів – Мирослави БАГАН, докторки філологічних наук, професорки, завідувачки кафедри української філології Київського національного лінгвістичного університету;
Олександра СТИШОВА, доктора філологічних наук, професора кафедри української мови Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;
Тетяни КОЦЬ, докторки філологічних наук, професорки, провідної наукової співробітниці відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інституту української мови Національної академії наук України.

на засіданні 04 вересня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки Оксані ПОПКОВІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Комунікативно-прагматичний потенціал okazіональних складних слів у газетному дискурсі початку ХХІ сторіччя» за спеціальністю 035 Філологія.

Дисертацію виконано у Херсонському державному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ (Херсон).

Науковий керівник – доктор філологічних наук, професор Олексенко Володимир Павлович, професор кафедри української і слов'янської філології та журналістики Херсонського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Дисертація Оксани Попкової за темою «Комунікативно-прагматичний потенціал okazіональних складних слів у газетному дискурсі початку ХХІ сторіччя» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія є самостійною та ґрунтовною оригінальною науковою працею, виконаною у межах поставлених завдань.

Запропоноване дослідження є комплексною й системною науково-дослідною роботою, що присвячена аналізу okazіональних складних слів, зафіксованих у газетному дискурсі

початку ХХІ сторіччя. Увагу сфокусовано на дериваційних, структурно-семантичних, формально-граматичних та комунікативно-прагматичних (функціонально-стилістичних, семантико-стилістичних) особливостях оказіональних складних слів у газетних текстах початку ХХІ сторіччя. Дисертантка здійснила вагомий науковий внесок. Уперше в українському мовознавстві на матеріалі сучасних газетних текстів встановлено типологію складних слів-оказіоналізмів у комунікативно-прагматичному аспекті. Це дало змогу з'ясувати структурно-семантичні, семантико-стилістичні та функціонально-стилістичні параметри вказаних одиниць, здійснити класифікацію складних оказіональних слів за лексико-тематичними критеріями й окреслити їхню контекстуально-семантичну парадигму. Загалом наукова новизна роботи зумовлена комплексним підходом до аналізу комунікативно-прагматичної природи нових складних слів із урахуванням їх багатозначності, стилістичних вимірів та соціокультурних умов функціонування сучасних публіцистичних текстів. Наукова праця має безперечне теоретичне значення та практичну значущість, оскільки її узагальнення й отримані результати поглиблюють положення неології, слугують подальшому розвитку теорії словотвору. Матеріали та результати дисертаційної праці знайдуть використання під час створення курсів із лексикології, дериватології, стилістики, лінгвоаналізу, медіалінгвістики, прагмалінгвістики, словотвору, теорії комунікації, теорії номінації тощо. Зафіксовані та паспортизовані оказіональні складні слова слугуватимуть для укладання лексикографічних праць української мови з неології та словотвору.

Результати досліджень, що наведені у дисертаційній праці, опубліковані у наукових статтях, належать авторці та є її науковим доробком. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів містить покликання на відповідне джерело. Обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів дослідження забезпечено поєднанням загальних та спеціальних методів наукового пізнання.

Сформульовані у дисертації положення, узагальнення, висновки, пропозиції обґрунтовані на підставі особистих досліджень у результаті опрацювання та аналізу наукових джерел та джерел фактичного матеріалу як репрезентативів сучасного публіцистичного стилю, що вирізняються на тлі українськомовних видань актуальністю.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація «Комунікативно-прагматичний потенціал оказіональних складних слів у газетному дискурсі початку ХХІ сторіччя» відповідає пунктам 6-9 вимог до рівня наукової кваліфікації здобувача «Порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Здобувачка має 15 (п'ятнадцять) наукових публікацій за темою дисертації, з них – 8 одноосібних та 7, підготовлених у співавторстві, з яких 5 опубліковано у фахових виданнях України, 5 – у зарубіжних виданнях, зокрема 2 у базі Web of Science та 1 у базі Scopus (Elsevier); 5 публікацій засвідчують апробацію матеріалів дослідження на фахових конференціях, проведених в Україні, зокрема 2 публікації побачили світ в електронних ресурсах, а саме:

Статті, опубліковані у наукових фахових виданнях України, що входять до категорії Б

1. Попкова О. А. Складні слова як вияв тенденції до мовної економії у масмедійному дискурсі початку ХХІ сторіччя. *Записки з українського мовознавства*: Вип. 26. У 2-х томах. Т.1. : 3б. наук. праць Opera in linguistic ukrainiana: Fascicullum 26. Vol. 1 / Головний ред. Т.Ю.Ковалевська. Одеса : «ПолиПринт». 2019. С. 330–337. <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2019.26.181379>
2. Попкова О. А. Сучасний газетний дискурс як сфера об'єктивації складних слів. *Науково-теоретичний часопис з мовознавства «Мова»*. 2020. № 33. С. 98–103. <http://dx.doi.org/10.18524/2307-4558.2020.33.206541>

3. Попкова О. А. Тенденції активізації композитних прикметників-оказіоналізмів у сучасних газетних текстах 20-х років XXI сторіччя. *Філологічні трактати*. 2021. Том 13. С. 114–120. [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2021.13\(1\)-7](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2021.13(1)-7)
4. Попкова О. А. Комунікативно-прагматичний потенціал складних слів періоду пандемії (на матеріалі українських газетних текстів). *Записки з українського мовознавства*. 2021. Вип. 28. С. 168–180. <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2021.28.235534>
5. Natalia Diachok, Oksana Popkova GENITIVE-NEGATIVE AS THE UNIVERSAL FORM IMPLEMENTING THE ‘ABSENCE’ CONCEPT. *Ukrainian sense / Український смисл: scientific collection* / edited by I. Popova. Dnipro: Lira, 2022. Р. 2. Р. 23–31. <https://doi.org/10.15421/462212>
Статті, опубліковані у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз
6. Maryna Navalna, Nataliia Kostusiak, Tetiana Levchenko, Volodymyr Oleksenko, Andriy Shyts, Oksana Popkova EXTRA-LINGUISTIC FACTORS AND TENDENCIES OF ACTIVATION OF MILITARY VOCABULARY IN UKRAINIAN MASS MEDIA. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Volume 12, Issue 1, Special Issue XXV. Р. 184–189. (Web of Science). https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21010/1/A_33.pdf
7. Попкова О. А. Семантика і прагматика okazіональних складних слів у заголовках сучасних українських газет / Semantyka i pragmatyka złożonych okazjonalizmów w nagłówkach współczesnych ukraińskich gazet. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*. 2022, Tom X/1. Р. 45–58. (польське фахове видання). <https://doi.org/10.14746/sup.2022.10.1.02>
8. Svitlana Shestakova, Olga Zhvava, Oksana Popkova, Inna Berkeshchuk, Nadiia Knight, Oksana Klak Didactically Relevant Mechanisms of Onym Formation in the Ukrainian Language Today: A Neuropsychological Approach *Revista Românească pentru Educatie Multidimensional*. 2022. Volume 14, Issue 3, Р. 51–65. (Web of Science). <https://doi.org/10.18662/rrem/14.3/597>
9. Natalia Diachok, Oksana Popkova PREDICATIVE AND ATTRIBUTIVE MODELS OF THE IMPLEMENTATION OF COGNITIVE STRUCTURES WITH THE “ABSENCE” CORE IN THE UKRAINIAN, RUSSIAN, AND ENGLISH LANGUAGES. *LANGUAGE: Codification, Competence, Communication. International Scientific Journal*. 2023. Volume 1, Issue 8. Р. 36–44. <https://doi.org/10.2478/lccc-2023-0002>
10. Natalia Diachok, Oksana Popkova Models for Implementing the Concept of “Absence”. *COGNITIVE STUDIES | ÉTUDES COGNITIVES*, Warsaw, 2024 (24), Article № 2874. (Scopus). <https://doi.org/10.11649/cs.28>
Публікації в інших виданнях України, що відображають результати дослідження
11. Попкова О. А. Мовна економія як запорука успішної медіаграмотності. *Збірник статей Сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку* [Електронний ресурс]. Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2019. С. 74–79.
12. Попкова О. А. Сучасні тенденції творення складних слів у мові ЗМІ. *Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Філологія та лінгводидактика в умовах євроінтеграції: реалії і перспективи»* (25–26 жовтня 2018 р.) [Електронний ресурс] / За заг. ред. І. В. Гайдаєнко; упор. Т. Г. Окунович, 2018. С. 177–179.
13. Попкова О. А. Теоретико-методологічні засади дослідження складних слів в українській лінгвістиці. *Збірник статей «Сучасний науковий потенціал: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції»* (25 червня 2020 року) : збірник тез. Бердянськ : БДПУ, 2020. С. 42–43.
14. Олексенко В. П., Попкова О. А. Складні okazіоналізми суспільно-політичної сфери як засіб відображення воєнного протистояння. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет конференції*,

м. Слов'янськ, 06–07 грудня 2022 року / відповід. ред. О. Хващевська. Слов'янськ, 2022. С. 268–272.

15. Дьячок Н., Попкова О. Предикативні та атрибутивні моделі втілення когнітивних структур з ядром «ВІДСУТНІСТЬ» в українській та англійській мовах. *Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах: XI Міжнародна наукова конференція* (м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 20–21 квітня 2023 р.): матеріали / укладання і загальна редакція О. К. Куварової. Дніпро: Ліра, 2023. С. 52–55.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Голова – Романова Наталя Василівна, докторка філологічних наук, професорка кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Рецензент дисертаційного дослідження – Ковбасюк Лариса Анатоліївна, кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент – Баган Мирослава Петрівна, докторка філологічних наук, професорка, завідувачка кафедри української філології Київського національного лінгвістичного університету – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає;

Офіційний опонент – Стишов Олександр Анатолійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови Інституту філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Офіційний опонент – Коць Тетяна Анатоліївна, докторка філологічних наук, професорка, провідна наукова співробітниця відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інституту української мови Національної академії наук України – виступ позитивний, зауважень, які б знижували науково-практичну оцінку роботи, немає.

Озвучені ними зауваження та побажання отримали належне пояснення та коментар дисертантки, а отже, загалом суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку результатів її наукового дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради.

«Проти» – немає.

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Херсонського державного університету присуджує Оксані Анатоліївні Попковій ступінь доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради, докторка філологічних наук, професорка кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету

Наталя РОМАНОВА